

**Handläggare**  
Evin Saleh  
Telefon: 08-508 27 481**Till**  
Miljö- och hälsoskyddsnämnden  
2017-04-04 p.22

## **Tillsynsrapport Hamn och sjöfart 2016**

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

### **Förvaltningens förslag till beslut**

1. Godkänna rapporten ”Hamn och sjöfart – Tillsynsrapport 2016”.
2. Överlämna rapporten till styrelsen för Stockholms hamnar, Trafikverket och Exploateringsnämnden.

Gunnar Söderholm  
FörvaltningschefGustaf Landahl  
Avdelningschef

### **Sammanfattning**

Miljöförvaltningens tillsyn inom branschen riktar sig i första hand mot de tillståndspliktiga hamnarna:

1. Värtahamnen - Frihamnen (Stockholms Hamn AB)
2. Skeppsbron/Stadsgården/Masthamnen (Stockholms Hamn AB)
3. Södra Hammarbyhamnen (Stockholms Hamn AB)
4. Nybrokajen (Stockholms Hamn AB)
5. Kolkajen i Hjorthagen (Exploateringskontoret)

Förutom de ovannämnda innefattar branschen ett tiotal rederier och ett tiotal hamnar/kajer som inte är tillståndspliktiga.

Den huvudsakliga miljö- och hälsopåverkan består av buller som kan alstras av t.ex. fartyg som använder sig av hjälpmotorer vid kaj, lastning och lossning, arbetsmaskiner samt transporter inom hamnområdet. Sjöfarten ger även upphov till utsläpp till luft av främst svaveldioxider som bl.a. bidrar till förorening av mark och vatten.

Sjöfartens bidrag av svaveldioxid antas dock ha minskat sedan den 1 januari 2010 då en revidering av EU:s svaveldirektiv (direktiv 1999/32/EG som reviderats via 2005/33/EG och 2012/33/EU och som sedan kodifierats genom 2016/802/EU) trädde i kraft som innebär att fartyg som ligger vid kaj mer än två timmar inte får använda bränsle som innehåller högre svavelhalt än 0,1 viktprocent. Det så kallade svaveldirektivet som i Sverige genomförts genom Svavelförordningen (2014:509) innebär ytterligare skärpningar av svavelhalten i marint bränsle från 1,0 till 0,1 viktprocent för all sjötrafiken i Östersjön, Nordsjön och Engelska kanalen sedan den 1 januari 2015. Transsportstyrelsen är den tillsynsmyndighet som kontrollerar att det följs.

Även ändringen i lagen (1994:1776) om skatt på energi, som genomfördes den 1 november 2011, som innebär lägre el-skatt för fartyg i hamn som nyttjar landström, kan utgöra ett incitament för rederierna att installera anordningar för land-el ombord på fartygen och därmed på sikt bidra till att luftemissioner från fartyg i hamnarna minskar ytterligare.

Miljöförvaltningens tillsyn inom branschen inriktar sig främst på att förbättra verksamhetsutövarnas egenkontroll och säkerställa att verksamhetsutövarna bedriver ett kontinuerligt arbete med att minska sin miljöpåverkan.

Förvaltningens tillsynsarbete gentemot Stockholms Hamn har under 2016 visat att bolaget har en fortsatt god egenkontroll vad gäller den tillståndspliktiga hamnverksamheten samt att de arbetar kontinuerligt med att minska sin miljöpåverkan.

Förvaltningen genomförde en inspektion vid Stadsgården – Skeppsbron - Masthamnen under våren 2016. Bland annat kontrollerades hamnens avfallshantering och dess truckverkstad som bedrivs av Logent Ports & Terminals AB. Vid besöket framkom att förvaring av kemikalier i verkstaden var bristfällig därför uppmanade förvaltningen att kemikalier skulle förvaras med rätt invallning för att undvika eventuell kemikaliespill till avlopp. Vid uppföljningen konstaterades att åtgärd var vidtagen.

Tillsyn bedrivs även mot rederier och under 2016 genomförde miljöförvaltningen en inspektion hos Blidösundsbolaget. Förvaltningen kontrollerade rederiets bränsleanvändning och avfallshantering. Förvaltningen noterade vid inspektionen inga stora brister.

Exploateringskontoret bedriver sedan 2009 en tillfällig hamn vid Kolkajen i Hjorthagen som är tänkt att användas för transport av massor m.m. i samband med byggnationen av Norra Djurgårdsstaden. Verksamheten vid kajen har fortsatt att vara av mycket begränsad omfattning och miljöförvaltningen kan därför inte uttala sig om kontorets egenkontroll.

Förvaltningen bedömer att förra årets tillsyn har visat att Stockholm Hamns miljöarbete fortsätter bli bättre. Förvaltningen kommer under årets kommande tillsyn att fokusera på hamnens energianvändning.

2016 års tillsyn av energihamnen i Värtan och Loudden redovisas i branschrappport oljehamnen respektive energianläggning.

I tillsynsplanen finns indikatorer för varje enskild bransch. Indikatorn för branschen Hamn och sjöfart är ”antal befogade klagomål på hamnverksamheten” Antalet inkomna befogade klagomål under 2016 var noll.

### **Bilagor**

1. Rapporten: ”Hamn och sjöfart – tillsynsrapport 2016”.